

શ્રીહરિની સ્વાભાવિક ચેષ્ટાનાં પદો

રાગ ગરબી પદ - ૧

પ્રથમ શ્રી હરિને રે, ચરણે શિશ નમાવું;
 નૌતમ લીલા રે, નારાયણની ગાવું. ૧
 મોટા મુનિવર રે, એકાગ્ર કરી મનને;
 જેને કાજે રે, સેવે જાઈ વનને. ૨
 આસન સાધી રે, ધ્યાન ધરીને ધારે;
 જેની ચેષ્ટા રે, સ્નેહ કરી સંભારે. ૩
 સહજ સ્વભાવિક રે, પ્રકૃતિ પુરુષોત્તમની;
 સુણતાં સજની રે, બીક મટાડે જમની. ૪
 ગાવું હેતે રે, હરિનાં ચરિત્ર સંભારી;
 પાવન કરજો રે, પ્રભુજી બુદ્ધિ મારી. ૫
 સહજ સ્વભાવે રે, બેઠા હોય હરિ જ્યારે;
 તુલસીની માળા રે, કર લઈ ફેરવે ત્યારે. ૬
 રમૂજ કરતા રે, રાજીવ નેણ રૂપાળા;

કોઈ હરિજનની રે, માગી લઈને માળા. ૭
 બેવડી રાખી રે, બબે મણકા જોડે;
 ફેરવે તાણી રે, કંઈક માળા તોડે. ૮
 વાતો કરે રે, રમૂજ કરીને હસતા;
 ભેળી કરી રે, માળા કરમાં ઘસતા. ૯
 ક્યારેય મીચી રે, નેત્ર કમળને સ્વામી;
 પ્રેમાનંદ કહે રે, ધ્યાન ધરે બહુનામી. ૧૦

પદ - ૨

સાંભળ સૈયર રે, લીલા નટ નાગરની;
 સુણતાં સુખડું રે, આપે સુખ સાગરની. ૧
 નેત્ર કમળને રે, રાખી ઉઘાડાં ક્યારે;
 ધ્યાન ધરીને રે, બેસે જીવન બારે. ૨
 ક્યારેક ચમકી રે, ધ્યાન કરતાં જાગે;
 જોતાં જીવન રે, જન્મ મરણ દુઃખ ભાગે. ૩
 પોતા આગળ રે, સભા ભરાઈ બેસે;
 સંત હરિજન રે, સામું જોઈ રહે છે. ૪

ધ્યાન ધરીને રે, બેઠા હોય હરિ પોતે;
 સંત હરિજન રે, તૃપ્ત ન થાય જોતે. ૫
 સાધુ કીર્તન રે, ગાય વજાડી વાજાં;
 તેમને જોઈને રે, મગન થાય મહારાજા. ૬
 તેમની ભેળા રે, ચપટી વજાડી ગાય;
 સંત હરિજન રે, નિરખી રાજી થાય. ૭
 ક્યારેક સાધુ રે, ગાય વજાડી તાળી;
 ભેળા ગાય રે, તાળી દઈ વનમાળી. ૮
 આગળ સાધુ રે, કીર્તન ગાય જ્યારે;
 પોતા આગળ રે, કથા વંચાય ત્યારે. ૯
 પોતે વાર્તા રે, કરતા હોય બહુનામી;
 ખસતા આવે રે, પ્રેમાનંદનો સ્વામી. ૧૦

૫૬ - ૨

મનુષ્ય લીલા રે, કરતા મંગલકારી;
 ભક્ત સભામાં રે, બેઠા ભવભય હારી. ૧
 જેને જોતાં રે, જાયે જગ આશક્તિ;

જ્ઞાન વૈરાગ્ય રે, ધર્મ સહિત જે ભક્તિ. ૨
 તે સંબંધી રે, વાર્તા કરતા ભારી;
 હરિ સમજાવે રે, નીજ જનને સુખકારી. ૩
 યોગ ને સાંખ્ય રે, પંચરાત્ર વેદાન્ત;
 એ શાસ્ત્રનો રે, રહસ્ય કહે કરી ખાંત. ૪
 ક્યારેક હરિજન રે, દેશદેશના આવે;
 ઉત્સવ ઉપર રે, પૂજા બહુવિધ લાવે. ૫
 જાણી પોતાના રે, સેવક જન અવિનાશી;
 તેમની પૂજા રે, ગ્રહણ કરે સુખરાશી. ૬
 ભક્ત પોતાના રે, તેને શ્યામ સુજાણ;
 ધ્યાન કરાવી રે, ખેંચે નાડી પ્રાણ. ૭
 ધ્યાનમાંથી રે, ઉઠાડે નીજ જનને;
 દેહમાં લાવે રે, પ્રાણ ઈન્દ્રિય મનને. ૮
 સંત સભામાં રે, બેઠા હોય અવિનાશ;
 કોઈ હરિજનને રે, તેડવો હોય પાસ. ૯
 પહેલી આંગળી રે, નેત્ર તણી કરી સાન;

૨૧

પ્રેમાનંદ કહે રે, સાદ કરે ભગવાન. ૧૦

પદ - ૪

મોહનજીની રે, લીલા અતિ સુખકારી;
આનંદ આપે રે, સુણતાં ન્યારી ન્યારી. ૧
ક્યારેક વાતો રે, કરે મુનિવર સાથે;
ગુરુ છ ગુલાબના રે, ચોળે છે બે હાથે. ૨
શીતળ જાણી રે, લીબું હાર ગુલાબી;
તેને રાખે રે, આંખ્યું ઉપર દાબી. ૩
ક્યારેક પોતે રે, રાજીપામાં હોય;
વાતો કરે રે, કથા વંચાય તોય. ૪
સાંભળે કીર્તન રે, પોતે કાંઈક વિચારે;
પૂછવા આવે રે, જમવાનું કોઈ ત્યારે. ૫
હાર ચડાવે રે, પૂજા કરવા આવે;
તેના ઉપર રે, બહુ ખીજી રીસાવે. ૬
કથા સાંભળતાં રે, હરે હરે કહી બોલે;
મર્મ કથાનો રે, સુણી મગન થઈ ડોલે. ૭

૨૨

ભાન કથામાં રે, ખીજી ક્રિયા માંય;
ક્યારેક અચાનક રે, જમતાં હરે બોલાય. ૮
થાય સ્મૃતિ રે, પોતાને જ્યારે તેની;
થોડુંક હસે રે, ભક્ત સામું જોઈ બેની. ૯
એમ હરિ નિત નિત રે, આનંદ રસ વરસાવે;
એ લીલા રસ રે, જોઈ પ્રેમાનંદ ગાવે. ૧૦

પદ - ૫

સાંભળ સજની રે, દિવ્ય સ્વરૂપ મુરારી;
કરે ચરિત્ર રે, મનુષ્ય વિગ્રહ ધારી. ૧
થયા મનોહર રે, મોહન મનુષ્ય જેવા;
રૂપ અનુપમ રે, નિજ જનને સુખ દેવા. ૨
ક્યારેક ઢોલિયે રે, બેસે શ્રી ઘનશ્યામ;
ક્યારેક બેસે રે, ચાકળે પૂરણ કામ. ૩
ક્યારેક ગોદડું રે, ઓછાડે સહિતે;
પાથરું હોય રે, તે પર બેસે પ્રીતે. ૪
ક્યારેક ઢોલિયા રે, ઉપર તકીયો ભાળી;

તે પર બેસે રે, શ્યામ પલાંઠી વાળી. ૫
 ઘણુંક બેસે રે, તકિયે ઓઠીંગણ દઈને;
 ક્યારેક ગોઠણ રે, બાંધે ખેસ લઈને. ૬
 ક્યારેક રાજી રે, થાય અતિશે આલી;
 સંત હરિજનને રે, ભેટે બાથમાં ઘાલી. ૭
 ક્યારેક માથે રે, લઈ મેલે બે હાથ;
 છાતી માંહે રે, ચરણ કમળ દે નાથ. ૮
 ક્યારેક આપે રે, હાર તોરા ગિરિધારી;
 ક્યારેક આપે રે, અંગનાં વસ્ત્ર ઉતારી. ૯
 ક્યારેક આપે રે, પ્રસાદીના થાળ;
 પ્રેમાનંદ કહે રે, ભક્ત તણા પ્રતિપાળ. ૧૦

૫૬ - ૬

એવાં કરે રે, ચરિત્ર પાવનકારી;
 શુકજી સરખા રે, ગાવે નિત્ય સંભારી. ૧
 ક્યારેક જીભને રે, દાંત તળે દબાવે;
 ડાબે જમણે રે, પડખે સહજ સ્વભાવે. ૨

છીંક જ્યારે આવે રે, ત્યારે રૂમાલ લઈને;
 છીંક ખાય રે, મુખ પર આડો દઈને. ૩
 રમુજ આણી રે, હસે અતિ ઘનશ્યામ;
 મુખ પર આડો રે, રૂમાલ દઈ સુખધામ. ૪
 ક્યારેક વાતો રે, કરતા થકા દેવ;
 છેડે રૂમાલને રે, વળ દેવાની ટેવ. ૫
 અતિ દયાળુ રે, સ્વભાવ છે સ્વામીનો;
 પરદુઃખ હારી રે, વારી બહુ નામીનો. ૬
 કોઈને દુઃખીયો રે, દેખી ન ખમાય;
 દયા આણી રે, અતિ આકળા થાય. ૭
 અત્ર ઘન વસ્ત્ર રે, આપીને દુઃખ ટાળે;
 કરૂણા દ્રષ્ટિ રે, દેખી વાનજ વાળે. ૮
 ડાબે ખભે રે, ખેસ આડસોડે નાખી;
 ચાલે જમણા રે, કરમાં રૂમાલ રાખી. ૯
 ક્યારેક ડાબો રે, કર કેડ ઉપર મેલી;
 ચાલે વાલો રે, પ્રેમાનંદનો હેલી. ૧૦

૨૫

પદ - ૭

નિત નિત નૌત્તમ રે, લીલા કરે હરિરાય;
ગાતાં સુણતાં રે, હરિજન રાજી થાય. ૧
સહજ સ્વભાવે રે, ઉતાવળા બહુ ચાલે;
હેત કરીને રે, બોલાવે બહુ વ્હાલે. ૨
ક્યારેક ઘોડે રે, ચડવું હોય ત્યારે;
ક્યારેક સંતને રે, પીરસવા પધારે. ૩
ત્યારે ડાબે રે, ખભે ખેસને આણી;
ખેસને બાંધે રે, કેડ સંગાથે તાણી. ૪
પીરસે લાડુ રે, જલેબી ઘનશ્યામ;
જણસ જમ્યાની રે, લઈ લઈ તેનાં નામ. ૫
ફરે પંગતમાં રે, વારંવાર મહારાજ;
સંત હરિજનને રે, પીરસવાને કાજ. ૬
શ્રદ્ધા ભક્તિ રે, અતિ ઘણી પીરસતાં;
કોઈના મુખમાં રે, આપે લાડુ હસતાં. ૭
પાછલી રાત્રી રે, ચાર ઘડી રહે જ્યારે;

૨૬

દાતણ કરવા રે, ઉઠે હરિ તે વારે. ૮
નાવા બેસે રે, નાથ પલાંઠી વાળી;
કર લઈ કળશ્યો રે, જળ ઢોળે વનમાળી. ૯
કોરે વસ્ત્રો રે, કરી શરીરને લુવે;
પ્રેમાનંદ કહે રે, હરિજન સર્વે જુએ. ૧૦

પદ - ૮

રૂડા શોભે રે, નાહીને ઉભા હોય;
વસ્ત્ર પહેરેલું રે, સાથળ વચ્ચે નીચોવે. ૧
પગ સાથળને રે, લુહીને સારંગપાણી;
કોરા ખેસને રે, પહેરે સારીપેઠે તાણી. ૨
ઓઠી ઉપરણી રે, રેશમી કોરની વ્હાલે;
આવે જમવા રે, ચાખડીએ ચડી ચાલે. ૩
માથે ઉપરણી રે, ઓઠી બેસે જમવા;
કાન ઉઘાડા રે, રાખે મુજને ગમવા. ૪
જમતાં ડાબા રે, પગની પલાંઠી વાળી;
તે પર ડાબો રે, કર મેલે વનમાળી. ૫

જમણા પગને રે, રાખી ઉભો શ્યામ;
 તે પર જમણો રે, કર મેલે સુખધામ. ૬
 રૂડી રીતે રે, જમે દેવના દેવ;
 વારે વારે રે, પાણી પીધાની ટેવ. ૭
 જણસ સ્વાદુ રે, જણાય જમતાં જમતાં;
 પાસે હરિજન રે, બેઠા હોય મનગમતા. ૮
 તેમને આપી રે, પછી પોતે જમે;
 જમતાં જીવન રે, હરિજનને મન ગમે. ૯
 ફેરવે જમતાં રે, પેટ ઉપર હરિ હાથ;
 ઓડકાર ખાય રે, પ્રેમાનંદનો નાથ. ૧૦

પદ-૯

યળુ કરે રે, મોહન તૃપ્ત થઈને;
 દાંતને ખોતરે રે, સળી રૂપાની લઈને. ૧
 મુખવાસ લઈને રે, ઢોલિયે બિરાજે;
 પૂજા કરે રે, હરિજન હેતે ઝાઝે. ૨
 પાંપણ ઉપર રે, આંટો લઈ અલબેલો;

ફેંટો બાંધે રે, છોગું મેલી છેલો. ૩
 વર્ષાઋતુને રે, શરદઋતુને જાણી;
 ઘેલા નદીનાં રે, નિર્મળ નીર વખાણી. ૪
 સંત હરિજનને રે, સાથે લઈ ઘનશ્યામ;
 ન્હાવા પધારે રે, ઘેલે પૂરણકામ. ૫
 બહુ જળ ક્રિડા રે, કરતા જળમાં ન્હાય;
 જળમાં તાળી રે, દઈને કીર્તન ગાય. ૬
 ન્હાઈને બારે રે, નીસરી વસ્ત્ર પહેરી;
 ઘોડે બેસી રે, ઘેર આવે રંગ લહેરી. ૭
 પાવન યશને રે, હરિજન ગાતા આવે;
 જીવન જોઈને રે, આનંદ ઉર ન સમાવે. ૮
 ગઢપુરવાસી રે, જોઈને જગ આધાર;
 સુફળ કરેછે રે, નેણાં વારંવાર. ૯
 આવી બિરાજે રે, ઓસરીએ બહુનામી;
 ઢોલિયા ઉપર રે, પ્રેમાનંદના સ્વામી. ૧૦

નિજ સેવકને રે, સુખદેવાને કાજ;
 પોતે પ્રગટ્યા રે, પુરુષોત્તમ મહારાજ. ૧
 ફળિયા માંહિ રે, સભા કરી બીરાજે;
 પૂરણ શશી રે, ઉડુગણમાં જેમ છાજે. ૨
 બ્રહ્મરસ વરસે રે, તૃપ્ત કરે હરિજનને;
 પોઢે રાત્રે રે, જમી શ્યામ શુદ્ધ અજને. ૩
 બે આંગળીઓ રે, તિલક કર્યાની પેરે;
 ભાલ વચ્ચે રે, ઉભી રાખી ફેરે. ૪
 સુતાં સુતાં રે, માળા માગી લઈને;
 જમણે હાથે રે, નિત ફેરવે ચિત્ત દઈને. ૫
 ભુલ ન પડે રે, કેદી એવું નિયમ;
 ધર્મકુંવરની રે, સહજ પ્રકૃતિ એમ. ૬
 ભર નિદ્રામાં રે, પોઢ્યા હોય મુનિરાય;
 કોઈ અજાણે રે, લગાર અડી જાય. ૭
 ત્યારે ફડકી રે, જાગે સુંદર શ્યામ;

કોણ છે ? પૂછે રે, સેવકને સુખધામ. ૮
 એવી લીલા રે, હરિની અનંત અપાર;
 મેં તો ગાઈ રે, કાંઈક મતિ અનુસાર. ૯
 જે કોઈ પ્રીતે રે, શીખે સુણે ગાશે;
 પ્રેમાનંદનો રે, સ્વામી રાજી થાશે. ૧૦

રાગ : ગરબી પદ-૧

ઓરા આવો શ્યામ સ્નેહી, સુંદરવર જોઉં વ્હાલા;
 જતન કરીને જીવન મારા, જીવમાંહી પ્રોઉં વ્હાલા. ૧
 ચિહ્ન અનુપમ અંગો અંગનાં, સુરતે સંભારું વ્હાલા;
 નખશિખ નીરખી નૌતમ મારા, ઉરમાં ઉતારું વ્હાલા. ૨
 અરૂણ કમલસમ જુગલચરણની, શોભા અતિસારી વ્હાલા;
 ચિંતવન કરવા આતુર અતિ, મનવૃત્તિ મારી વ્હાલા. ૩
 પ્રથમ તે ચિંતવન કરું, સુંદર સોળે ચિહ્ન વ્હાલા;
 ઉર્ધ્વરેખા ઓપી રહી, અતિશે નવીન વ્હાલા. ૪
 અંગુઠા આંગળી વચ્ચેથી, નીસરીને આવી વ્હાલા;
 પાનીની બે કોરે જોતાં, ભક્તને મનભાવી વ્હાલા. ૫

જુગલ ચરણમાં કહું મનોહર, ચિહ્ન તેનાં નામ વ્હાલા;
 શુદ્ધ મને કરી સંભારતાં, નાશ પામે કામ વ્હાલા. ૬
 અષ્ટકોણ ને ઉર્ધ્વરેખા, સ્વસ્તિ જાંબુ જવ વ્હાલા;
 વજ્ર અંકુશ ને કેતુ પદ્મ, જમણે પગે નવ વ્હાલા. ૭
 ત્રિકોણ કળશ ને ગોપદ સુંદર, ધનુષ્ય ને મીન વ્હાલા;
 અર્ધ ચંદ્ર ને વ્યોમ સાત છે, ડાબે પગે ચિહ્ન વ્હાલા. ૮
 જમણા પગના અંગુઠાના, નખમાંહી ચિહ્ન વ્હાલા;
 તે તો નીરખે જે કોઈ ભક્ત, પ્રીતિએ પ્રવીણ વ્હાલા. ૯
 એ જ અંગુઠાની પાસે, તિલ એક નૌતમ ધારું વ્હાલા;
 પ્રેમાનંદ કહે નિરખું પ્રીતે, પ્રાણ લઈ વારું વ્હાલા. ૧૦

રાગ : ધોળ પદ- ૧

હવે મારા વહાલાને નહિ રે વિસારું રે;
 શ્વાસઉચ્છવાસે તે નિત્ય સંભારું રે. ૧
 પડયું મારે સહજાનંદજી શું પાનું રે;
 હવે હું તો કેમ કરી રાખીશ છાનું રે. ૨
 આવ્યું મારે હરિવર વરવાનું ટાણું રે;

એ વર ન મળે ખરયે નાણું રે. ૩
 એ વર ભાગ્ય વિના નવ ભાવે રે;
 એ સ્નેહ લગ્ન વિના નવ આવેરે. ૪
 દુરીજન મન રે માને તેમ કહેજો રે;
 સ્વામી મારા હૃદયની ભીંતર રહેજો રે. ૫
 હવે હું તો પૂરણ પદવીને પામી રે;
 મળ્યા મુને નિષ્કુળાનંદનો સ્વામી રે. ૬

પદ - ૨

હવે મારા વહાલાનાં દર્શન સારું;
 હરિજન આવે હજારે હજારું. ૧
 ઢોલિયે બિરાજે સહજાનંદ સ્વામી;
 પૂરણ પુરૂષોત્તમ અંતર જામી. ૨
 સભા મધ્યે બેઠાં મુનિનાં વૃંદ;
 તેમાં શોભે તારે વીંટયો જેમ ચન્દ. ૩
 દુર્ગપુર ખેલ રચ્યો અતિ ભારી;
 ભેળા રમે સાધુ ને બ્રહ્મચારી. ૪

૩૩

તાળી પાડે ઉપડતી અતિસારી;
ધૂન થાય ચોંદ લોક થકી ન્યારી. ૫
પાઘલડીમાં છોગલીયું અતિ શોભે;
જોઈ જોઈ હરિજનનાં મન લોભે. ૬
પધાર્યા વહાલો સર્વે તે સુખના રાશી;
સહજાનંદ સ્વામી અક્ષરધામના વાસી. ૭
ભાંગી મારી જન્મો જન્મની ખામી;
મળ્યા મુને નિષ્કુળાનંદનો સ્વામી. ૮

રાગ-બિહાગ

પોઢે પ્રભુ સકલ મુનિકે શ્યામ, નરનારાયણ દિવ્ય મુરતિ;
સ્વામિનારાયણ દિવ્ય મુરતિ, સંતનકે વિશ્રામ. પોઢે ૧
અક્ષર પર આનંદ ઘન પ્રભુ, કિયો હે ભૂપર ઠામ;
જેહી મિલત જન તરત માયા, લહત અક્ષર ધામ. પો. ૨
શારદ શેષ મહેશ મહામુનિ, જપત જેહી ગુણનામ;
જાસ પદરજ શીષ ધરી ધરી, હોત જન નિષ્કામ. પોઢે. ૩
પ્રેમકે પર્યંકપર પ્રભુ, કરત સુખ આરામ;

૩૪

મુક્તાનંદ નિજ ચરણ ઢીગ ગુણ, ગાવત આહું જામ. પો.

રાગ-ગરબી

પોઢો પોઢો સહજાનંદ સ્વામી,
અખિયાંમાં નિંદરા ભરાણી રે. પોઢો ૧
હાંરે તમે માથેથી પાઘ ઉતારો રે,
પછી તમે બનાતની ટોપી ધારો રે-પોઢો ૨
હાંરે તમે જરકસી જામો ઉતારો રે,
પછી શાલ દુશાલા ઓઢો રે-પોઢો ૩
હાંરે તમે કેડનો પટકો છોડો રે,
પછી હીરકેરી ધોતી ધારો રે-પોઢો ૪
હાંરે પોઢ્યા પ્રેમાનંદના સ્વામી રે,
હું તો જોઈ જોઈ આનંદ પામી રે;
પોઢો પોઢો સહજાનંદ સ્વામી. ૫

રાગ : ગરબી પદ - ૧

રે શ્યામ તમે સાચું નાણું,
બીજું સર્વે દુઃખદાયક જાણું. રે શ્યામ ૦ ૧

રે તમ વિના સુખસંપત કહાવે,
 તે તો સર્વે મહાદુઃખ ઉપજાવે;
 અંતે એમાં કામ કોઈ ન આવે. રે શ્યામ૦ ૨
 રે મૂરખ લોક મરે ભટકી,
 જૂઠા સંગે હારે શિર પટકી;
 એથી મારી મન વૃત્તિ અટકી. રે શ્યામ૦ ૩
 રે અખંડ અલૌકિક સુખ તારું,
 તે જોઈ જોઈ મન મોહ્યું મારું;
 ધરા ધન તમ ઉપર વારું. રે શ્યામ૦ ૪
 રે બ્રહ્માથી કીટ લગી જોયું,
 જુહું સુખ જાણીને વગોવ્યું;
 મુક્તાનંદ મન તમ સંગ મોહ્યું. રે શ્યામ૦ ૫

રાગ : ગરબી પદ - ૧

વંદુ સહજાનંદ રસરૂપ,
 અનુપમ સારને રે લોલ;
 જેને ભજતાં ધૂટે ફંદ,

કરે ભવ પારને રે લોલ. ૧
 સમરૂં પ્રગટ રૂપ સુખધામ,
 અનુપમ નામને રે લોલ;
 જેને ભવ બ્રહ્માદિક દેવ,
 ભજે તજી કામને રે લોલ. ૨
 જે હરિ અક્ષરબ્રહ્મ આધાર,
 પાર કોઈ નવ લહે રે લોલ;
 જેને શેષ સહસ્ર મુખ ગાય,
 નિગમ નેતિ કહે રે લોલ. ૩
 વર્ણવું સુંદર રૂપ અનુપ,
 જુગલ ચરણે નમી રે લોલ;
 નખશિખ પ્રેમસખીના નાથ,
 રહો ઉરમાં રમીરે લોલ. ૪

પદ-૨

આવો મારા મોહન મીઠડા લાલ કે,
 જોઉં તારી મુરતિ રે લોલ;

૩૭

જતન કરી રાખું રસિયારાજ,
વિસારું નહિ ઉરથી રે લોલ. ૧
મન માઝું મોહ્યું મોહનલાલ,
પાઘલડીની ભાતમાં રે લોલ;
આવો ઓરા છોગલાં ખોસું છેલ,
ખાંતીલા જોઉં ખાંતમાં રે લોલ. ૨
વહાલા તાઝું ઝળકે સુંદર ભાલ,
તીલક રૂડાં કર્યાં રે લોલ;
વહાલા તારા વામ કરણમાં તિલ,
તેણે મનડાં હર્યાં રે લોલ. ૩
વહાલા તારી ભ્રુકુટિને બાણે શ્યામ,
કારજ મારાં કોરિયાં રે લોલ;
નેણે તારે પ્રેમસખીના નાથ કે,
ચિત મારાં ચોરીયાં રે લોલ. ૪

૫૬-૩

વહાલા મને વશ કીધી વ્રજરાજ,

૩૮

વાલપ તારા વાલમાં રે લોલ;
મન માઝું તલપે જોવા કાજ,
ટીબકડી છે ગાલમાં રે લોલ. ૧
વહાલા તારી નાસિકા નમણી નાથ,
અધરબિંબ લાલ છે રે લોલ;
છેલા મારા પ્રાણ કડું કુરબાન,
જોયા જેવી ચાલ છે રે લોલ. ૨
વહાલા તારા દંત દાડમનાં બીજ,
ચતુરાઈ ચાવતા રે લોલ;
વહાલા મારા પ્રાણ હરો છો નાથ,
મીઠું મીઠું ગાવતા રે લોલ. ૩
વહાલા તારે હસવે હરાણું ચિત્ત,
બીજું હવે નવ ગમે રે લોલ;
મન માઝું પ્રેમસખીના નાથ કે,
તમ કેડે ભમે રે લોલ. ૪

રસિયા જોઈ રૂપાળી કોટ,
 રૂડી રેખાવળી રે લોલ;
 વહાલા મારું મનડું મળવા ચ્હાય કે,
 જાય ચિતડું ચળીરે લોલ. ૧
 વહાલા તારી જમણી ભુજાને પાસ,
 રૂડાં તિલ ચાર છે રે લોલ;
 વહાલા તારા કંઠ વચ્ચે તીલ એક,
 અનુપમ સાર છે રે લોલ. ૨
 વહાલા તારા ઉરમાં વિનગુણ હાર,
 જોઈ નેણાં ઠરે રે લોલ;
 વહાલા તે તો જાણે પ્રેમીજન,
 જોઈ નિત્ય ધ્યાન ધરે રે લોલ. ૩
 રસિયા જોઈ તમારું રૂપ,
 રસિક જન ઘેલડા રે લોલ;
 આવો વહાલા પ્રેમસખીના નાથ,

વહાલા તારી ભુજા જુગલ જગદીશ,
 જોઈને જાઉં વારણે રે લોલ;
 કરનાં લટકાં કરતા લાલ,
 આવોને મારે બારણે રે લોલ. ૧
 વહાલા તારી આંગળીઓની રેખા,
 નખમણી જોઈને રે લોલ;
 વહાલા મારા ચિત્તમાં રાખું ચોરી,
 કહું નહિ કોઈને રે લોલ. ૨
 વહાલા તારા ઉરમાં અનુપમ છાપ,
 જોવાને જીવ આકળો રે લોલ;
 વહાલા મારા હૈડે હરખ ન માય,
 જાણું જે હમણાં મળો રે લોલ. ૩
 વહાલા તારું ઉદર અતિ રસરૂપ,
 શીતળ સદા નાથજી રે લોલ;

૪૧

આવો ઓરા પ્રેમસખીના પ્રાણ,
મળુ ભરી બાથજી રે લોલ. ૪

૫૬-૬

વહાલા તારી મુરતિ અતિ રસરૂપ,
રસિક જોઈને જીવે રે લોલ;
વહાલા એ રસના ચાખણહાર,
છાશ તે નવ પીવે રે લોલ. ૧

વહાલા મારે સુખ સંપત તમે શ્યામ,
મોહન મનભાવતા રે લોલ;
આવો મારે મંદિર જીવન પ્રાણ,
હસીને બોલાવતા રે લોલ. ૨

વહાલા તારૂં રૂપ અનુપમ ગૌર,
મૂરતિ મનમાં ગમે રે લોલ;
વહાલા તારૂં જોબન જોવા કાજ,
કે ચિત્ત ચરણે નમે રે લોલ. ૩

આવો મારા રસિયા રાજીવ નેણ,

૪૨

મરમ કરી બોલતા રે લોલ;
આવો વહાલા પ્રેમસખીના સેણ,
મંદિર મારે ડોલતા રે લોલ. ૪

૫૬-૭

વાલા તારૂં રૂપ અનુપમ નાથ,
ઉદર શોભા ઘણી રે લોલ;
ત્રિવળી જોવું સુંદર છેલ,
આવોને ઓરા અમ ભણી રે લોલ. ૧

વાલા તારી નાભિ નૌતમ રૂપ,
ઉડી અતિ ગોળ છે રે લોલ;
કટિલંક જોઈને જાદવરાય,
કે મનરંગ ચોળ છે રે લોલ. ૨

વાલા તારી જંઘા જુગલની શોભા,
મનમાં જોઈ રહું રે લોલ;
વાલા નિત્ય નીરખું પીંડી ને પાની,
કોઈને નવ કહું રે લોલ. ૩

વાલા તારા ચરણ કમલનું ધ્યાન,
ધરું અતિ હેતમાં રે લોલ;
આવો વહાલા પ્રેમસખીના નાથ,
રાખું મારા ચિત્તમાં રે લોલ. ૪

૫૬-૮

વાલા તારાં જુગલ ચરણ રસરૂપ,
વખાણું વહાલમાં રે લોલ;
વાલા અતિ કોમળ અરુણ રસાળ,
ચોરે ચિત્ત ચાલમાં રે લોલ. ૧
વાલા તારે જમણે અંગુઠે તિલ,
કે નખમાં ચિહ્ન છે રે લોલ;
વાલા છેલી આંગળીયે તિલ એક,
જોવાને મન દીન છે રે લોલ. ૨
વાલા તારા નખની અરુણતા જોઈ,
શશીકળા ક્ષીણ છે રે લોલ;
વાલા રસચોર ચકોર જે ભક્ત,

જોવાને પ્રવિણ છે રે લોલ. ૩
વાલા તારી ઉર્ધ્વરેખામાં ચિત્ત,
રહો કરી વાસને રે લોલ;
માગે પ્રેમસખી કર જોડી,
દેજો દાન દાસને રે લોલ. ૪

રાગ : ગરબી : ૫૬-૧

આજ મારે ઓરડે રે, આવ્યા અવિનાશી અલબેલ;
બાઈ મેં બોલાવીયા રે, સુંદર છોગાંવાળો છેલ. ૧
નિરખ્યા નેણાં ભરી રે, નટવર સુંદર શ્રી ઘનશ્યામ;
શોભા શી કહું રે, નિરખી લાજે કોટિક કામ. ૨
ગૂંથી ગુલાબના રે, કંઠે આરોપ્યા મેં હાર;
લઈને વારણાં રે, ચરણે લાગી વારંવાર. ૩
આપ્યો મેં તો આદરે રે, બેસવા ચાખળીયો કરી પ્યાર;
પૂછ્યા પ્રીતશું રે, બાઈ મેં સર્વે સમાચાર. ૪
કહો ને હરિ ક્યાં હતા રે, ક્યાં થકી આવ્યા ધર્મકુમાર;
સુંદર શોભતા રે, અંગે સજીયા છે શણગાર. ૫

૪૫

પહેરી પ્રીતશું રે, સુરંગી સુંથણલી સુખદેણ;
નાડી હીરની રે, જોતાં તૃપ્ત ન થાયે નેણ. ૬
ઉપર ઓઢીયો રે, ગુઢો રેંટો જોયા લાગ્ય;
સજની તે સમે રે, ધન્ય ધન્ય નીરખ્યા તેનાં ભાગ્ય. ૭
મસ્તક ઉપરે રે, બાંધ્યું મોળીકું અમુલ્ય;
કોટિક રવિ શશિ રે, તે તો નાવે તેને તુલ્ય. ૮
રેશમી કોરનો રે, કરમાં સાહ્યો છે રૂમાલ;
પ્રેમાનંદ તો રે, એ છબી નીરખી થયો નિહાલ. ૯

૫૬-૨

સજની સાંભળો રે, શોભા વર્ણવું તેની તેહ;
મૂર્તિ સંભારતાં રે, મુજને ઉપજ્યો અતિ સ્નેહ. ૧
પહેર્યા તે સમે રે, હરિએ અંગે અલંકાર;
જેવા મેં નિરખ્યા રે, તેવા વર્ણવું કરીને પ્યાર. ૨
બરાસ કપુરના રે, પહેર્યા હેંડે સુંદર હાર;
તોરા પાઘમાં રે, તે પર મધુકર કરે ગુંજાર. ૩
બાજુ બેરખા રે, બાંયે કપુરના શોભિત;
કડાં કપુરનાં રે, જોતાં ચોરે સૌનાં ચિત્ત. ૪

૪૬

સર્વે અંગમાં રે, ઉઠે અત્તરની બહુ ફોર;
ચોરે ચિત્તને રે, હસતા કમળ નયનની કોર. ૫
હસતા હેતમાં રે, સૌને દેતા સુખ આનંદ;
રસરૂપ મૂર્તિ રે, શ્રીહરિ કેવળ કરૂણા કંદ. ૬
અદ્ભુત ઉપમા રે, કહેતાં શેષ ન પામે પાર;
ધરીને મૂર્તિ રે, જાણે આવ્યો રસ શૃંગાર. ૭
વ્હાલપ વેણમાં રે, નેણાં કરૂણામાં ભરપૂર;
અંગો અંગમાં રે, જાણે ઉગીયા અગણીત સૂર. ૮
કરતા વાતડી રે, બોલી અમૃત સરખાં વેણ;
પ્રેમાનંદનાં રે, જોતાં તૃપ્ત ન થાયે નેણ. ૯

૫૬-૩

બોલ્યા શ્રીહરિ રે, સાંભળો નરનારી હરિજન;
મારે એક વાર્તા રે, સૌને સંભળાવ્યાનું છે મન. ૧
મારી મૂર્તિ રે, મારા લોક ભોગ ને મુક્ત;
સર્વે દિવ્ય છે રે, ત્યાંતો જોયાની છે જુક્ત. ૨
મારું ધામ છે રે, અક્ષર અમૃત જેનું નામ;
સર્વે સામ્રથી રે, શક્તિ ગુણે કરી અભિરામ. ૩

અતિ તેજોમય રે, રવિ શશિ કોટિક વારણે જાય;
 શીતળ શાંત છે રે, તેજની ઉપમા નવ દેવાય. ૪
 તેમાં હું રહું રે, દ્વિભુજ દિવ્ય સદા સાકાર;
 દુર્લભ દેવને રે, મારો કોઈ ન પામે પાર. ૫
 જીવ ઈશ્વર તણો રે, માયા કાળ પુરુષ પ્રધાન;
 સહુને વશ કરું રે, સૌનો પ્રેરક હું ભગવાન. ૬
 અગણિત વિશ્વની રે, ઉત્પતિ પાલન પ્રલય થાય;
 મારી મરજી વિના રે, કોઈથી તરણું નવ તોડાય. ૭
 એમ મને જાણજો રે, મારા આશ્રિત સૌ નરનારી;
 મેં તમ આગળે રે, વાર્તા સત્ય કહી છે મારી. ૮
 હું તો તમ કારણે રે, આવ્યો ધામ થકી ધરી દેહ;
 પ્રેમાનંદનો રે, વ્હાલો વરસ્યા અમૃત મેહ. ૯

પદ-૪

વળી સૌ સાંભળો રે, મારી વાર્તા પરમ અનૂપ;
 પરમ સિદ્ધાંત છે રે, સૌને હિતકારી સુખરૂપ. ૧
 સહુ હરિભક્તને રે, જાવું હોયે મારે ધામ;
 તો મને સેવજો રે, તમે શુદ્ધ ભાવે થઈ નિષ્કામ. ૨

સહુ હરિભક્તને રે, રહેવું હોયે મારે પાસ;
 તો તમે મેલજો રે, મિથ્યા પંચવિષયની આશ. ૩
 મુજ વિના જાણજો રે, બીજા માયિક સહુ આકાર;
 પ્રીતિ તોડજો રે, જૂઠાં જાણી કુટુંબ પરિવાર. ૪
 સૌ તમે પાળજો રે, સર્વે દેહ કરી મારા નિયમ;
 તમ પર રીઝશે રે, ધર્મ ને ભક્તિ કરશે ક્ષેમ. ૫
 સંત હરિભક્તને રે, દીધો શિક્ષાનો ઉપદેશ;
 લટકાં હાથનાં રે, કરતા શોભે નટવર વેશ. ૬
 નિજજન ઉપરે રે, અમૃત વરસ્યા આનંદ કંદ;
 જેમ સહુ ઔષધિ રે, પ્રીતે પોષે પૂરણચંદ. ૭
 શોભે સંતમાં રે, જેમ કોઈ ઉદુગણમાં ઉદુરાજ;
 ઈશ્વર ઉદય થયા રે, કળીમાં કરવા જનનાં કાજ. ૮
 એ પદ શીખશે રે, ગાશે સાંભળશે કરી પ્યાર;
 પ્રેમાનંદનો રે, સ્વામી લેશે તેની સાર. ૯

॥ શ્રી જનમંગલ સ્તોત્રમ્ ॥

નમો નમઃ શ્રીહરયે બુદ્ધિદાય દયાવતે ।
 ભક્તિધર્માગ જાતાય ભક્તકલ્પદ્રુમાય ચ ॥૧॥